

Avläggare

Att kunna göra avläggare är viktigt främst för att öka antalet samhällen, men också för att minska svärmrisken. Det finns flera olika sätt att göra det, men här ska jag bara beskriva två enkla metoder.

I den ena metoden behöver man inte leta rätt på drottningen medan den andra kräver att drottningen hittas och placeras i en ny låda.

Metod 1

I denna metod behöver man inte leta rätt på drottningen.

Placera en låda med 10 utbyggda (tomma) ramar intill modersamhället. I bilden är den gula lådan den blivande avläggaren och de röda lådorna modersamhället. Utgå från ett starkt modersamhälle och helst ”snälla” bin. Lyft av skattlåda från modersamhället om sådan finns.

Plocka bort sex ramar från lådan så att det skapas ett utrymme i mitten av lådan.

Leta i modersamhället reda på **en ram med honung, en ram med pollen, två ramar med täckt yngel samt två ramar med ägg och späda larver.** Skaka ner bina från varje ram **tillbaka i modersamhället** och placera därefter ramarna i den blivande avläggaren. Inga bin skall följa med.

De sex utbyggda ramarna som plockades bort från den blivande avläggaren sätts ner i modersamhället. Sätt spärrgaller på modersamhället och placera till sist avläggarlådan ovanpå spärrgallret. Om modersamhället hade skattlåda placeras den ovanpå avläggarlådan.

Lådan får sedan stå ovanpå modersamhället i 1-2 dygn för att därefter lyftas av och placeras ut i bigården.

De allra flesta bin som nu finns i avläggaren är ambin och kommer inte att dra in nämnvärt med foder under de första dagarna. De är därför beroende av de foderramar man satt in i lådan.

Metod 2

I denna metod måste man leta rätt på drottningen. Det är därför en stor fördel om man har märkt henne så att man snabbt kan hitta henne.

Utgångsläget är samma som i metod 1 att man placerar en låda med 10 utbyggda (tomma) ramar intill modersamhället. Utgå också här från ett starkt modersamhälle med bra temperament. Lyft av skattlåda från modersamhället om sådan finns.

Plocka bort tre ramar från lådan så att det skapas ett utrymme i mitten av lådan.

Leta i modersamhället reda på **en ram med honung, en ram med pollen samt den ram som drottningen går på.**

Placera de tre ramarna med bin på i det skapade utrymmet i "avläggarlådan".

OBS! Ingen vicecell får följa med! De tre utbyggda tomma ramarna sätts in i det ursprungliga modersamhället.

Därefter byter man plats så att lådan där drottningen nu finns placeras på moderssamhällets ursprungliga plats.

Det samhälle som nu saknar drottning placeras ut på lämplig plats i bigården. Samhället med drottning behöver skattlåda och om man startade med att lyfta av den kan man nu ställa den ovanpå med spärrgaller emellan.

Jag föredrar metod 1 då den går snabbt att ställa i ordning och man slipper leta rätt på drottningen.

Båda metoderna dämpar svärmlusten i samhällena. Metod 2 är dock starkare svärmdämpare än metod 1.

Andra metoder som kan nämnas:

- Klyvning av samhälle då man bara delar upp samhället i två delar med ungefär lika många foderramar, yngelramar och ramar med stift o larver. Man letar inte efter drottningen.
- Tillsättning av odlad drottning. I den metoden måste man se till att drottningen i moderssamhället inte följer med till avläggaren. Inga viceceller får heller följa med.
- Utnyttja eventuella viceceller som börjat byggas i ett samhälle.